

Adı:

Tarih:

Metnin ana fikri

Konu, metnin neyi anlattığıdır. Ana fikir ise metnin bize vermek istediği asıl düşüncedir. Ana fikir bulmak için kendine şunu sor: Bu metin bana ne öğretiyor?

Yağmurda İki Arkadaş

Okulun son zili çaldığında dışarıda yağmur başlamıştı. Deniz, çantasından küçük mavi şemsiyesini çıkardı. Kapının önünde bekleyen sınıf arkadaşı Mert'in şemsiyesi yoktu.

Mert'in evi okula yakındı ama yağmur çok hızlı yağıyordu. Deniz bir an düşündü. Sonra Mert'in yanına gidip onu şemsiyesinin altına çağırdı.

Şemsiye ikisine biraz küçük geliyordu. Deniz'in bir omzu ıslandı ama o buna aldırmadı. Yol boyunca konuşup güldüler. Eve varınca Mert, arkadaşına içtenlikle teşekkür etti.

Ertesi gün Deniz kalem kutusunu evde unutmuştu. Mert hemen kendi kalemlerinden birkaçını ona uzattı. Deniz o gün, iyi arkadaşların zor anlarda birbirine yardım ettiğini düşündü.

1. Bir metin, oyuncaklarını kardeşiyle paylaşan bir çocuğu anlatıyor. Ana fikri hangisi olabilir?

- ☐ a) Paylaşmak insanları mutlu eder. ☐ b) Oyuncaklar pahalıdır.
☐ c) Kardeşler aynı odada uyur.

2. Metnin konusu nedir?

- ☐ a) İki arkadaşın birbirine yardım etmesi ☐ b) Yağmurun nasıl yağdığı
☐ c) Okulun zil saatleri

3. Metnin ana fikri hangisidir?

- ☐ a) Yağmurlu günlerde dışarı çıkılmamalıdır.
☐ b) Arkadaşlar zor anlarda birbirine yardım etmelidir. ☐ c) Şemsiyeler büyük olmalıdır.

4. Mert'in şemsiyesi yoktu.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

5. Deniz'in bir omzu neden ıslandı?

- ☐ a) Şemsiyesi delik olduğu için ☐ b) Şemsiyesini açmadığı için
☐ c) Şemsiye ikisine küçük geldiği için

6. Olayları oluş sırasına göre diz. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ Mert, Deniz'e kalem verdi. ☐ Deniz, Mert'i şemsiyesinin altına çağırdı.
☐ Yağmur başladı. ☐ Mert, Deniz'e teşekkür etti.

7. Mert, arkadaşına _____ teşekkür etti.

(kızgınlıkla / içtenlikle / alayla)

8. Ece her akşam oyuncaklarını toplar, kitaplarını rafına koyar. Annesi odasına girdiğinde her şeyi düzenli bulur. Bu kısa metnin ana fikri hangisidir?

- ☐ a) Eşyalarımızı düzenli tutmalıyız. ☐ b) Ece'nin çok oyuncacı vardır.
☐ c) Akşamları kitap okunur.

Konu mu, ana fikir mi?

Konu çoğu zaman birkaç sözcükle söylenir: kitap okumak, sokak hayvanları gibi. Ana fikir ise bir cümledir: Kitap okumak bizi geliştirir.

Sokaktaki Dostlarımız

Mahallemizde sahipsiz kediler ve köpekler yaşar. Bu hayvanlar da bizim gibi acıkır, susar, üşür. Özellikle yazın sıcak günlerde temiz suya ulaşmakta zorlanırlar.

Kapımızın önüne bıraktığımız bir kap su, onlar için çok değerlidir. Kışın ise karton kutulardan yapılmış küçük kulübeler hayvanları soğuktan korur.

Tanımadığımız bir sokak hayvanına aniden dokunmamalıyız. Onu korkutmadan, uzaktan sevmek en doğrusudur. Yardım etmek istediğimizde bir büyüğümüzden destek alabiliriz.

Küçük bir iyilik, bir canlının gününü güzelleştirebilir. Çevremizdeki hayvanları korumak hepimizin görevidir.

9. Her kartı doğru kutuya koy. (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Konu, B = Ana fikir)

- ☐ Temizlik ☐ Temiz bir sınıfta daha rahat çalışırız. ☐ Kitap okumak bizi geliştirir.
☐ Sokak hayvanları ☐ Sokak hayvanlarına su bırakmalıyız. ☐ Kitap okumak

10. Hangisi bir konudur?

- ☐ a) Dostlarımıza destek olmalıyız. ☐ b) Dostluk ☐ c) Dost kara günde belli olur.

11. Metnin konusu nedir?

- ☐ a) Kedilerin renkleri ☐ b) Sokak hayvanlarına yardım ☐ c) Kış mevsimi

12. Metnin ana fikri hangisidir?

- ☐ a) Çevremizdeki hayvanları korumalı ve onlara yardım etmeliyiz.
☐ b) Kediler köpeklerden daha akıllıdır. ☐ c) Kışın hava soğuk olur.

13. Metne göre tanımadığımız bir sokak hayvanına hemen dokunmalıyız.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

14. Yazın sıcak günlerde sokak hayvanları temiz _____ ulaşmakta zorlanır.

(oyuncağa / suya / kulübeye)

15. Bu metne başka hangi başlık uygun olurdu?

- ☐ a) Kış Tatilinde Kayak ☐ b) Okulumuzun Bahçesi ☐ c) Hayvanlara Yardım Eli

16. Başlığı "Dürüst Çoban" olan bir metinde hangi sözcüklerin geçmesini bekleriz? Hepsini seç.

(Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) koyun ☐ b) doğruluk ☐ c) uzay gemisi ☐ d) sürü

Büyük harfler

Cümlelerin ilk sözcüğü, kişi adları ve soyadları büyük harfle başlar: Elif Kaya bugün erken uyandı. Hayvanlara verdiğimiz özel adlar da büyük harfle başlar: Pamuk, Boncuk.

17. Hangileri büyük harfle başlamalıdır? Hepsini seç. (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) ankara ☐ b) masa ☐ c) ahmet ☐ d) pencere

18. Hangi cümlede büyük harfler doğru kullanılmıştır?

- ☐ a) ayşe, Bursa'da yaşıyor. ☐ b) Ayşe, Bursa'da yaşıyor. ☐ c) Ayşe, bursa'da yaşıyor.

19. Kedimizin adı pamuk. Bu cümlede pamuk küçük harfle doğru yazılmıştır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

20. Dedemler Ürgüp ilçesinde yaşıyor. İlçenin adını doğru yaz.

Ürgüp

21. Hangisinin yazımı doğrudur?

- ☐ a) cumhuriyet bayramı ☐ b) Cumhuriyet bayramı ☐ c) Cumhuriyet Bayramı

22. Okullar eylülde açılır. Bu cümlede eylül küçük harfle doğru yazılmıştır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

23. Büyük harfle mi, küçük harfle mi başlar? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Büyük harf, B = Küçük harf)

- ☐ samsun ☐ zeynep ☐ kitap ☐ okul ☐ çiçek ☐ kızılırmak

24. Hangi cümlede bir yazım yanlışı var?

- ☐ a) Annem Rize'den çay getirdi. ☐ b) Kardeşim türkçe kitabını okudu. ☐ c) Ali, Ankara'ya trenle gitti.

Noktalama işaretleri

Nokta cümlelerin bittiğini gösterir. Soru işareti soru cümlesinin sonuna konur. Ünlem işareti sevinç, şaşkınlık, korku gibi duyguları ya da bir uyarıyı anlatan cümlelerin sonuna konur.

25. Teneffüs ne zaman bitecek _____

(? / . / ,)

26. Eyvah, süt taşı _____

(, / ! / ?)

27. Hangi cümlede virgül doğru kullanılmıştır?

- ☐ a) Bahçede, elma armut erik ağaçları var. ☐ b) Bahçede elma, armut, erik ağaçları var.
☐ c) Bahçede elma armut, erik, ağaçları var.

28. Ayşe'nin kalemi yeşil. Bu cümlede kesme işareti doğru kullanılmıştır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

29. Hangisinde kesme işareti yanlış kullanılmıştır?

- ☐ a) İzmir'e gittik. ☐ b) Okul'a erken geldim. ☐ c) Can'ın topu kırmızı.

30. Çantamda üç şey var _____ defter, kalem, silgi.

(? / ! / :)

31. Hangi cümleler ünlem işaretiyle bitmelidir? Hepsini seç. (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Aman, dikkat et ☐ b) Kitabımı masaya koydum ☐ c) Ne güzel bir gün
☐ d) Saat kaçta geleceksin

32. Hangisi doğru noktalanmıştır?

- ☐ a) Yarın Kars'a gidecek misin? ☐ b) Yarın Kars'a gidecek misin.
☐ c) Yarın Kars'a, gidecek misin?

Dinleme ve konuşma kuralları

İyi bir dinleyici konuşana bakar, sözünü kesmez, anlamadığı yeri sırası gelince sorar.

33. Hangileri iyi bir dinleyicinin davranışıdır? Hepsini seç. (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Konuşanın sözünü kesmemek ☐ b) Dinlerken arkadaşıyla fısıldaşmak
☐ c) Anlamadığını sırası gelince sormak ☐ d) Konuşana bakmak

34. Sınıfta söz almak için parmak kaldırırız.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

35. Kütüphanede arkadaşına bir şey sormak istiyorsun. Nasıl konuşmalısın?

- ☐ a) Bağırarak ☐ b) Alçak sesle ☐ c) Hızlı ve yüksek sesle

36. Duruma uygun nazik sözü eşleştir. (Eşleştir.)

1. Birinden bir şey isterken	a) Günaydın
2. Yardım alınca	b) Teşekkür ederim
3. Birine yanlışlıkla çarpınca	c) Özür dilerim
4. Sabah okula gelince	d) Lütfen

37. Dinlemeyi zorlaştıran durumlar hangileridir? Hepsini seç. (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Sınıfın çok gürültülü olması ☐ b) Konuşanın açık ve anlaşılır konuşması
☐ c) Çok uykusuz olmak ☐ d) Dışarıdan gelen yüksek bir inşaat sesi

38. Can sunum yaparken hep yere baktı ve çok hızlı konuştu. Can'a ne önerirsin?

- ☐ a) Daha da hızlı konuşmasını ☐ b) Sunumu hiç yapmamasını
☐ c) Dinleyenlere bakarak ve daha yavaş konuşmasını

39. Arkadaşın konuşurken bir şey eklemek istiyorsun. Ne yapmalısın?

- ☐ a) Sözünü bitirmesini beklemeliyim. ☐ b) Hemen sözünü kesmeliyim.
☐ c) Ondan daha yüksek sesle konuşmalıyım.

40. Telefonda konuşurken de selamlaşmak ve nazik olmak gerekir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Cevap anahtarı

1. a) **Paylaşmak insanları mutlu eder.** Ana fikir, olaydan çıkardığımız düşüncedir: paylaşmanın güzelliği.
2. a) **İki arkadaşın birbirine yardım etmesi** Metin baştan sona Deniz ile Mert'in birbirine yardımını anlatıyor.
3. b) **Arkadaşlar zor anlarda birbirine yardım etmelidir.** Metin, yardımlaşmanın arkadaşlığı güçlendirdiğini anlatıyor.
4. **Doğru**
5. c) **Şemsiye ikisine küçük geldiği için** Metinde şemsiyenin ikisine biraz küçük geldiği yazıyor.
6. Yağmur başladı. → Deniz, Mert'i şemsiyesinin altına çağırdı. → Mert, Deniz'e teşekkür etti. → Mert, Deniz'e kalem verdi.
7. **içtenlikle** İçtenlikle, gönülden ve candan demektir.
8. a) **Eşyalarımızı düzenli tutmalıyız.** Ece'nin davranışı bize düzenli olmanın önemini anlatıyor.
9. **Kitap okumak: A, Kitap okumak bizi geliştirir.: B, Sokak hayvanları: A, Sokak hayvanlarına su bırakmalıyız.: B, Temizlik: A, Temiz bir sınıfta daha rahat çalışırız.: B** Konular birkaç sözcüktür; ana fikirler bir düşünce bildiren cümlelerdir.
10. b) **Dostluk** Dostluk tek sözcüklük bir konudur; diğerleri birer düşünce cümlesidir.
11. b) **Sokak hayvanlarına yardım**
12. a) **Çevremizdeki hayvanları korumalı ve onlara yardım etmeliyiz.** Son paragraf ana fikri açıkça söylüyor: Hayvanları korumak hepimizin görevidir.
13. **Yanlış** Metin, onu korkutmadan uzaktan sevmemizi öğütlüyor.
14. **suya**
15. c) **Hayvanlara Yardım Eli** Metin hayvanlara nasıl yardım edebileceğimizi anlatıyor.
16. a) **koyun, b) doğruluk, d) sürü** Çoban koyun sürüsüne bakar; dürüst sözcüğü de doğrulukla ilgilidir.
17. a) **ankara, c) ahmet** Ankara bir şehir adı, Ahmet bir kişi adıdır. Masa ve pencere özel ad değildir.
18. b) **Ayşe, Bursa'da yaşıyor.** Ayşe hem kişi adı hem cümledeki ilk sözcüğü; Bursa bir şehir adı.
19. **Yanlış** Kediye verilen özel ad olduğu için Pamuk diye büyük harfle yazılır.
20. **Ürgüp**
21. c) **Cumhuriyet Bayramı** Bayram adının her sözcüğü büyük harfle başlar.
22. **Doğru** Burada belirli bir tarih yok; ay adı küçük harfle yazılır.
23. **samsun: A, kitap: B, zeynep: A, çiçek: B, kızılırmak: A, okul: B** Samsun şehir, Zeynep kişi, Kızılırmak nehir adıdır.
24. b) **Kardeşim türkçe kitabını okudu.** Dil adları büyük harfle başlar: Türkçe.
25. ? Bu bir soru cümlesi; sonuna soru işareti konur.
26. ! Cümle şaşkınlık anlatıyor; sonuna ünlem işareti konur.
27. b) **Bahçede elma, armut, erik ağaçları var.** Virgöl, sıralanan elma, armut ve erik sözcüklerini ayırır.
28. **Doğru** Ayşe özel ad olduğu için gelen ek kesmeyle ayrılır.
29. b) **Okul'a erken geldim.** Okul özel ad değildir; okula diye bitişik yazılır.
30. : Ardından sayılan şeyler geldiği için iki nokta konur.
31. a) **Aman, dikkat et, c) Ne güzel bir gün** Uyarı ve sevinç bildiren cümleler ünlemle biter. Biri bilgi, biri soru cümlesidir.
32. a) **Yarın Kars'a gidecek misin?** Soru cümlesi soru işaretiyle biter; araya gereksiz virgöl konmaz.
33. a) **Konuşanın sözünü kesmemek, c) Anlamadığını sırası gelince sormak, d) Konuşana bakmak** Fısıldaşmak hem bizim hem çevremizdekilerin dikkatini dağıtır.
34. **Doğru**

35. **b) Alçak sesle** Kütüphanede başkaları okuyor; onları rahatsız etmemek için alçak sesle konuşuruz.
36. **1-d, 2-b, 3-c, 4-a**
37. **a) Sınıfın çok gürültülü olması, c) Çok uykusuz olmak, d) Dışarıdan gelen yüksek bir inşaat sesi** Açık ve anlaşılır konuşma dinlemeyi kolaylaştırır; diğerleri zorlaştırır.
38. **c) Dinleyenlere bakarak ve daha yavaş konuşmasını** Dinleyenlere bakmak ve anlaşılır hızda konuşmak sunumu güçlendirir.
39. **a) Sözünü bitirmesini beklemeliyim.** Söz almak için konuşanın sözünü bitirmesini bekleriz.
40. **Doğru** Yüz yüze olmasak da konuşma kuralları geçerlidir.